

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060201

DOM
2014-11-14
Stockholm

Mål nr
P 2070-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-02-07 i mål P 6663-13, se bilaga

KLAGANDE

1. B J

2. K J

Ombud för 1 och 2: S T

MOTPARTER

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
131 81 Nacka

2. Rosanum Hemvård Aktiebolag, 556512-8385

Ombud för 2: K B

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av ramp och parkering på fastigheten X i Nacka kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom på så sätt att Mark- och miljööverdomstolen upphäver Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Nacka kommun beslut den 28 januari 2013, dnr 233 2007-000481, att meddela bygglov för parkering på fastigheten X i Nacka kommun och avslår ansökan i denna del.

Dok.Id 1171276

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B och K J har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med upphävande av mark- och miljödomstolens dom, ska avslå Rosanum Hemvård Aktiebolags ansökan om bygglov för nybyggnad av ramp och parkering på fastigheten X i Nacka kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) har bestritt ändring och vidhållit sitt beslut att bevilja bygglov för såväl ramp som parkering.

Rosanum Hemvård Aktiebolag (bolaget) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B och K J har sammanfattningsvis anfört följande. Av den gällande detaljplanen följer att fastigheten är en enfamiljsfastighet avsedd för bostadsändamål. Marken på fastigheten är punktprickad och får inte bebyggas.

Bolaget har begärt tre olika bygglov som helt förvandlar fastigheten till en näringsfastighet. Mark- och miljööverdomstolen har i dom den 2 maj 2014 i mål nr P 7853-13 avslagit bolagets bygglovsansökan avseende förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändrad användning av enbostadshus på fastigheten. Med anledning av domen har bolaget inte längre rätt att bedriva den näringsverksamhet, dagverksamhet, som tidigare bedrevs på fastigheten. Det tidsbegränsade bygglovet avseende ändrad användning har legat till grund för det nu aktuella bygglovet av vilket det tydligt framgår att det beviljats i syfte att tillgodose dagverksamhetens behov. Det är på grund av verksamheten som bolaget sökt bygglov för nybyggnad av ramp och parkering och eftersom verksamheten inte längre får bedrivas finns inte längre något behov av åtgärderna.

Bygglovets har orsakat dem olägenheter genom de grundvattenförändringar som anläggandet av parkeringen, uppförandet av rampen och fällandet av uppemot fem träd orsakat.

Nämnden har anfört bl.a. följande. Ett permanent bygglov har getts för att tillgodose parkeringsbehovet för den verksamhet som bedrevs med tidsbegränsat bygglov på fastigheten. När verksamheten upphör och fastigheten återgår till bostadsändamål kommer antalet parkerade bilar på fastigheten att minska. Några fysiska åtgärder för att återställa markens ytskikt behöver inte vidtas. Att en större yta även fortsättningsvis kommer att vara hårdgjord innebär inte att den kommer att nyttjas för parkering. Att hårdgöra en yta är inte i sig en bygglovspliktig åtgärd. Beträffande rampen så krävdes den för att säkerställa utrymning för dagverksamheten men den fyller också syftet att nå befintlig uteplats som är belägen på samma höjd som övervåningen. Rampen fyller således en funktion även när användningen återgår till bostadsändamål.

Bolaget har sammanfattningsvis anfört följande. Det beviljade bygglovets kommer fastigheten tillgodo även när fastigheten används för bostadsändamål, såväl vad gäller parkeringen som rampen. Parkeringen strider inte mot gällande detaljplan då det i planbeskrivningen till gällande detaljplan anges att ifrågavarande område till största delen används som parkering. Vidare är parkeringen inte att jämföras med bebyggelse, jfr. Mark- och miljööverdomstolens dom den 6 november 2012 i mål nr P 5924-12, varför parkeringen inte heller av den anledningen strider mot gällande detaljplan.

Vad gäller rampen innebär denna en avvikelse från gällande detaljplan eftersom den är belägen över mark som inte får bebyggas. Mot bakgrund av rampens mått och höjd över marken samt att den är belägen på en insynsskyddad plats och utan svårighet kan avlägsnas så utgör den emellertid en mindre avvikelse från detaljplanen.

Åtgärderna har inte orsakat skador på B och K Js fastighet och innebär inga olägenheter för dem.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har hållit sammanträde i målet.

Tillämpliga bestämmelser

Eftersom målet påbörjats före den 2 maj 2011 är den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, tillämplig.

Fastigheten X omfattas av detaljplan, DP 143, från 1996. Enligt 8 kap. 11 § första stycket ÄPBL ska ansökningar om bygglov för åtgärder inom områden med detaljplan bifallas bl.a. om åtgärden inte strider mot detaljplanen eller den fastighetsplan som gäller för området. För att bygglov ska beviljas krävs även att den fastighet och den byggnad på vilken åtgärden ska utföras stämmer överens med dessa planer eller avviker från dem, men avvikelserna godtagits vid bygglovsprövning enligt denna lag. I paragrafens sista stycke föreskrivs att bygglov får lämnas till åtgärder som innebär mindre avvikelser från detaljplanen eller fastighetsplanen, om avvikelserna är förenliga med syftet med planen. Åtgärden ska även uppfylla vissa krav i 3 kap. samma lag.

Parkeringen

Anordnande av parkering är inte att betrakta som bebyggelse enligt ÄPBL, varför den ifrågasatt parkeringen inte strider mot gällande detaljplan avseende bestämmelsen att marken på aktuell plats inte får bebyggas, jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 6 november 2012 i mål nr P 5924-12. Gällande detaljplan anger att endast bostadsanvändning är tillåten. Enligt Mark- och miljööverdomstolen är ansökt parkering med sju platser inte förenlig med den användning av marken som detaljplanens ändamåls- och utformningsbestämmelser medger. Avseende möjligheten, att med stöd av 8 kap. 11 § sista stycket första meningen ÄPBL, ge bygglov vid avvikelser från detaljplanen, anges i förarbetena till ÄPBL att bestämmelsen inte är tillämplig om någon vill använda marken för ett i planen icke avsett ändamål (prop. 1985/86:1 s. 714). En avvikelse från vad detaljplanen tillåter avseende markens användning innebär, i detta fall, inte en sådan åtgärd som kan medges som en liten avvikelse. Mark- och miljööverdomstolens dom ska därför ändras i den delen på så sätt att

nämndens beslut att meddela bygglov för parkeringen ska upphävas och ansökan i den delen avslås.

Rampen

Rampen, som bygglovsansökan gäller, är uppförd över mark som enligt gällande detaljplan inte får bebyggas. Den första frågan Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till är om åtgärden är att anse som en tillbyggnad. Av handlingarna i målet framgår att rampen är ca 4 meter lång och 1,5 meter bred och sträcker sig mellan bostadshuset och en befintlig uteplats. Vidare är rampen belägen 2,5 till 3 meter över mark. Enligt Svensk standard, SS 21054:2009, utgör ”byggnadsarea” den area som en byggnad upptar på marken och projektionen av de byggnadsdelar som påverkar användbarheten av underliggande mark. Mark- och miljööverdomstolen bedömer att rampen väsentligt påverkar användbarheten av underliggande mark och därmed är en utkragande byggnadsdel som ökar byggnadens byggnadsarea. Vad gäller frågan om åtgärden är en tillbyggnad gör Mark- och miljööverdomstolen följande bedömning. Begreppet ”tillbyggnad” är inte definierat i ÄPBL. Vid tillkomsten av ÄPBL angav departementschefen att begreppet tillbyggnad täcker både en tillbyggnad som ger byggnaden större planyta och en påbyggnad som ökar byggnadsvolymen (prop. 1985/86:1 s. 501). Den aktuella åtgärden påverkar, såsom Mark- och miljööverdomstolen funnit ovan, användbarheten av underliggande mark. Vid en samlad bedömning där även utformningen och placeringen av rampen beaktas finner Mark- och miljööverdomstolen att rampen är en sådan åtgärd som ökar byggnadsvolymen och därmed är en tillbyggnad (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 12 november 2013 i mål nr P 1190-13).

Rampen innebär alltså att marken bebyggs och åtgärden är därmed planstridig. Frågan är då om bygglov ändå kan ges för åtgärden enligt 8 kap. 11 § sista stycket ÄBPL. Mark- och miljööverdomstolen finner att åtgärden är förenlig med detaljplanens bestämmelse om markens användning och att avvikelser från bestämmelsen om markens bebyggande är en sådan mindre avvikelse som bygglov kan beviljas för. Åtgärden är inte sådan att den medför betydande olägenheter för omgivningen.

Mot bakgrund av ovanstående ska Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Nacka kommun beslut såvitt avser bygglov för rampen inte ändras.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Gösta Ihrfelt, referent, tekniska rådet Maria Lotz samt tf. hovrättsassessorn Agneta Staff.

Föredragande har varit Mia Edlund.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-02-07
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 6663-13

KLAGANDE

1. B J

2. K J

Ombud för 1 och 2: S T

MOTPARTER

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
Nacka kommun
131 81 Nacka

2. Rosanum Hemvård AB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Stockholms läns beslut 2013-10-17 i ärende nr 40322-6468-2013, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av ramp och parkeringsplats på fastigheten Nacka X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 353578

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

YRKANDE M.M.

B och K J har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av Länsstyrelsen i Stockholms läns (länsstyrelsen) beslut upphäver Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns (nämnden) beslut om bygglov. Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen har grundat beslutet på felaktiga förutsättningar. För fastigheten X gäller detaljplan Dp 143. Det innebär att användningen av kvartersmark ska avse bostäder och inte som i förevarande fall näringsverksamhet. Något bygglov som tillåter ändrat användningssätt finns inte, varför nämnden också med anledning av detsamma beslutat om ingripande med stöd av plan- och bygglagen.

Det nu begärda bygglovet för nybyggnad av ramp samt parkeringsplats har liksom tidigare tillfälliga byggnadslov grundats på att fastigheten endast till mindre del används till näringsverksamhet. Det har nu visat sig att ägarna till fastigheten aldrig har bott på fastigheten utan att den i strid mot gällande detaljplan uteslutande använts för näringsverksamhet. Det är också på grund av näringsverksamheten som fastighetsägaren ansökt om bygglov för ramp och parkeringsplats.

Det beviljade bygglovet har således grundats på felaktiga förutsättningar och i strid med gällande detaljplan och måste med anledning av detta omedelbart upphävas. Därtill har näringsverksamheten orsakat skador på deras fastighet som medfört att taxeringsvärdet på den har satts ned.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Inledningsvis kan framhållas att den fråga som mark- och miljödomstolen har att pröva inom ramen för detta mål endast är om bygglov kan medges för rampen och parkeringsplatsen. Mark- och miljödomstolen instämmer därvid i länsstyrelsens

bedömning och finner således att nämnden haft fog för sitt beslut att bevilja bygglov för de sökta åtgärderna. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 28 februari 2014.

Denny Heinefors

Kristina Littke

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Denny Heinefors, ordförande, och tekniska rådet Kristina Littke. Föredragande har varit beredningsjuristen Lucija Pettersson.